

Whistleblowing -ilmoituskanavan käyttöönotto kunnissa

Yhteistyötoimikunta 01.12.2021 § 81

Valmistelija

Henkilöstöasiantuntija Anja Marjelund

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi unionin oikeuden rikkomisesta ilmoittavien henkilöiden suojelusta, ns. [whistleblowing-direktiivixternal link](#) (om.fi), velvoittaa tietyt työnantajat perustamaan sisäisen ilmoituskanavan väärinkäytösten ilmoittamista varten. Myös Raahen kaupungin työnantajana tulee toimia asiassa.

Ilmoituskanavalla tarkoitetaan toimintoa, jonka kautta otetaan vastaan ilmoituksia väärinkäytöksistä organisaatiossa. Toimintoon liittyy useimmiten ilmoituksen vastaanottaminen, kommunikointi ilmoittajan kanssa sekä asian selvittäminen. Ilmoituskanavan avulla voidaan torjua korruptiota ja edistää eettisyyttä ja kanavan voidaan katsoa toimivan myös organisaation kehittämisvälineenä.

Ilmoituskanavan käyttöönotolla suojellaan väärinkäytöksistä ilmoittavia henkilöitä ns. vastatoimilta, joita on työn yhteydessä tapahtuva suora tai välillinen teko tai laiminlyönti, jonka syynä on ilmoituksen jättäminen tai tietojen julkistaminen ja joka aiheuttaa tai voi aiheuttaa ilmoittavalle henkilölle perusteetonta haittaa.

Organisaatio voi itse määrittää, millaiset ilmoituskanavat se ottaa käyttöön. Kanavan tulee kuitenkin olla turvallinen ja suojattu.

Ilmoittamisen tulee olla riittävän yksinkertaista ja siitä tulee viestiä selkeästi. Kanavien kautta ilmoittamisesta ja menettelyistä tulee tiedottaa henkilökunnalle ja muille henkilöille, jotka ovat työnsä vuoksi yhteydessä kyseiseen organisaatioon.

Ilmoitusten käsittelyssä tulee huomioida, että ilmoitukseen tulee reagoida seitsemän päivän kuluessa ilmoituksen vastaanottamisesta ja että kaikki ilmoitukset tulee kirjata. Kolmen kuukauden kuluessa ilmoittajalle tulee antaa palaute asiassa. Ilmoitusten käsittelijöiden tulee olla tehtävässään riippumattomia ja hyvin luotettavia henkilöitä, jotka tuntevat hyvin tietosuojalainsäädännön.

Alkuperäisen aikataulun mukaan kanava tuli ottaa käyttöön 17.12.2021 mennessä, mutta koska hallituksen esitys saadaan eduskunnan käsittelyyn vasta joulukuussa, lain voimaantulo siirtynee keväälle 2022. Kuntien velvollisuus ilmoituskanavan perustamiseen siirtyy tästä syystä.

Kuntaliitto julkaisee yleiskirjeen ilmoittajansuojelulaista siinä vaiheessa, kun lain sisältö ja voimaantuloaikataulu ovat tiedossa.

Tietohallinto, hankintapalvelut ja kaupunginjohto ovat alustavasti selvittelleet kanavan tekniseen toteutukseen liittyviä kysymyksiä. Kaupunginjohtajan päätöksellä on syytä nimetä nopealla aikataululla työryhmä, joka valmistelee ja päättää ratkaisuista liittyen ilmoituskanavan hankintaan sekä vastaa kanavan käyttöönotosta kokonaisuudessaan.

WB-kanavan kautta tulevien viestien käsittelyyn tulee myös nimetä hyvissä ajoin työryhmä, jossa olisi mahdollisimman vahva asiantuntemus kaupunkiorganisaatiosta ja sen toiminnoista. Työryhmässä olisi hyvä olla edustus ainakin viestinnästä, taloushallinnosta, hallinnosta ja henkilöstötoimialalta.

Hallintojohtaja esittelee asiaa kokouksessa.

Esittelijä Hallintojohtaja Mattila Ritva

Päätösesitys Merkitsee tiedoksi Whistleblowing -ilmoituskanavan käyttöönoton kunnissa ja siihen liittyvät käytännön toimenpiteet Raahen kaupungilla.

Päätös Hyväksyi esityksen.

Totesi lisäksi, että asiaa tulee jatkoselvittää ja tarvittavat työryhmät kanavan teknistä toteutusta ja käyttöönottoa varten sekä ilmoitusten käsittelyyn, tulee nimetä nopealla aikataululla kaupunginjohtajan päätöksellä.

Henkilöstöjaosto 15.12.2021 § 78

1011/07.01.02/2021

Valmistelija Henkilöstöasiantuntija Anja Marjelund

Yhteistyötoimikunnan kokouksessa on ollut esillä Whistleblowing - ilmoituskanavan käyttöönotto kunnissa. Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi velvoittaa kuntia perustamaan sisäisen ilmoituskanavan väärinkäytösten ilmoittamista varten. Alkuperäisen aikataulun mukaan kanava tulisi ottaa käyttöön 17.12.2021 mennessä, mutta lain voimaantulo siirtyy vuodelle 2022.

Hallintojohtaja esittelee asiaa kokouksessa.

Esittelijä Hallintojohtaja Mattila Ritva

Päätösesitys Merkitsee tiedoksi Whistleblowing -ilmoituskanavan käyttöönoton kunnissa.

Velvoittaa kaupunginjohtajaa nimeämään työryhmän valmistelemaan ilmoituskanavan käyttöönottoa Raahen kaupungilla sekä työryhmän käsittelemään kanavan kautta tulleita ilmoituksia.

Päätös

Hyväksyi esityksen.